

A Slovenian Language Newspaper — Dedicated to the Cultural Progress and Political Guidance of Americans of Slovenian Descent and Slovenes Scattered around the Free World—Through the Principles of Christian Democracy.

slovenska DRŽAVA

In Harmony with the American Tradition of Freedom and Independence, The SLOVENSKA DRŽAVA Champions the Right of the Slovenian People to their National Unification In Their Own Slovenian State.

For a Free Slovenia

Letnik — Volume IV

CHICAGO, ILLINOIS, 20. SEPTEBRA, 1953

Številka 9 — Number 9

Zorenje

Življenje pripada živečim, in kdor živi, mora računati s spremembami — je zapisal Goethe. Iskati stalnosti v zastoju na razvojni poti posameznika ali celega naroda, je znak šibkosti. Ljudje, kot nadčasovna bitja, smo usmerjeni v nesprenemljivost večnosti. Karakteristika vseh časov pa je menjava. Kadar pride lep trenutek, si želimo, da bi čas obstal, da bi se mogli do dna navžiti po čemer smo hrepeneli. Ne pomislimo, da je tako ravnanje protinavnano — da je iluzorično.

Slovenci smo doživeli v zadnjem desetletju velike spremembe. Koliko "neverjetnega" se je zgodilo! Spraviti vse te vtise življenja v harmonično celoto, najti smisel vsega dogajanja in napraviti smotrni zaključek za bodočnost, je težka stvar. Dvakrat težka, če skušamo v bodočnosti obnoviti preteklost, z namenom zajamčiti take življenske pogoje, kot smo jih imeli v predvojni dobi. Toda, življenje pripada živečim, ki računajo s spremembami. Kdo izmed nas ni ob naši usodni tragediji na Vetrinjskem polju spoznal, da je naš narod ob mučniški smrti naših vojakov ocvetel? Ni bila zapoznana slana, ki je pomorila to cvetje; slovenski narod je ob onem času prešel iz cvetenja v zorenje. Pisatelj Mauser prav opominja: "Ne pozabi! Samo trpljenje zori. Lagodno življenje ustvarja slabiče. Vsak ki je doživel Vetrinj, bi moral biti zrel" (Vetrinjsko polje str. 23). Kdo pa je zrel, če ne tisti, ki si upa pogledati stvarnosti v oči, priznati in obžalovati svoje napake, toda kljub temu vztrajati v delu za dobro stvar.

Slovenci smo v času revolucije pred desetimi leti prejeli krvavi krst in se nedvoumno izrekli za Kristusa. Vera je torej naša najvišja dobrina. Bodi torej zrel kristjan, ki nosi sadove! V isti meni je naša skrb domovina. Tudi njej smo izpričali ljubezen in zvestobo. Ali smo pa tudi v tem pogledu — v svojem odnosu do domovine — dozoreli? Še jih je nekaj med nami, ki boječe zavračajo slovensko državno misel, češ mi smo teritorialno premajhni, da bi se mogli sami braniti močnejših sosedov, in gospodarsko nezmožni samostojnega življenja. Oni, ki take ugovore prinašajo, so še daleč daleč od zrelosti, ki jo zahteva današnji čas. Dokler nismo vsi prepričani, da je s krščanskega stališča bistvo eno napačno videti v svojih sosedih sovražnike in smatrati ekonomske, to je materialne strani kot prvotno važne činitelje rasti in razvoja narodov, toliko časa ne bo niti svobodne slovenske države, še manj mirne Jugoslavije in prav

gotovo ne združene Evrope. Trditve, da izkustvo dokazuje sovražne odnose med sosedmi, je in bo ostala toliko časa pravilna, dokler bodo mednarodni odnosi reševani na materialistični podlagi ekonomske moči posameznih narodov. Ako bo šel razvoj v tej smeri, bo Evropa kmalu popolnoma izgubila svoje krščansko lice. Strah pred nevarnostjo od strani sosedov ni nikak pozitiven temelj, na katerem bi se dalo postaviti močno veliko ali manjšo državno tvorbo, tako trdi poznani katoliški socijalni filozof Jacques Maritain. Take države so le kratkotrajne. Toda evropski narodi si danes žele trajno zvezo za dosego mednarodnega miru in

sodelovanja, kar pa je možno samo na podlagi moralnih vrednot krščanstva. Upoštevanje teh vrednot je za nas edini kriterij iskrenosti in zrelosti državnikov, pa tudi edini porok za uspeh v delu za Združeno Evropo.

Naša dolžnost je, da povemo Evropi, da naš narod zahteva izpolnitev vseh moralnih obveznosti naših sosedov, ki jih imajo do nas, kakor se tudi mi s svoje strani obvezujemo. Kajti k evropski skupnosti moremo doprinesiti svoj delež samo kot svobodni Slovenci, ko smo najprej izpolnili obveznosti do svojega naroda.

Čas zorenja našega je; ne v militantne nacionaliste, ne v sentimentalne Kranjce ali vročekrvne Jugoslovane, temveč v zavedne, klene Slovence širokega krščanskega obzorja!

Gorjo

Tržaško vprašanje

Zadnji čas je Italija poslala na jugoslovansko mejo dve svoji diviziji, radi česar je Jugoslavija protestirala pri italijanski vladi in trdila, da so italijanske patrolje prekoračile mejo, kar bi lahko privedelo do obmejnih konfliktov. Dogodki pa so dosegli svoj višek z govorom, ki ga je imel Tito v Okroglicni na Slovenskem Primorskem in so postavili vprašanje Trsta zopet na dnevni red.

Tito je povdaril, da je Svobodno tržaško ozemlje (STO) nastalo kot kompromis na mirovni konferenci, da je sploh moglo priti do mirovne pogodbe z Italijo. Jugoslavija se je odpovedala svojim upravičenim zahtevam po tem ozemlju le v korist STO-ja ne pa v korist Italije. S tročlansko izjavo leta 1948 so zapadne velesile obljubile vse STO Italiji in Italija je stalno zahtevala, da se ta trojna izjava izpolni. Italija je tako zopet začela zahtevati vse to ozemlje, ki se ga je v mirovni pogodbi odpovedala, zato se tudi Jugoslavija ne čuti vezane po mirovni pogodbi in znova postavlja svoje zahteve po vsem ozemlju STO, ki se mu ni nikoli odpovedala v korist Italije, pripravljena pa je, da prizna internacionalizacijo samega mesta.

Mirovna pogodba z Italijo, ki je stopila v veljavo 15. septembra 1947, je bila sklenjena na načelu paritete, naj ostane toliko Jugoslovancem (pravilno Slovincem) v Italiji, kolikor bo ostalo Italijancem v Jugoslaviji. Po tem načelu so dobili Hrvatje vso svojo zemljo in italijansko manjšino v Istri, Slovenci pa smo zgubili Kanalsko dolino, Gorico, Beneško Slovenijo in ozemlje, ki se mu je Jugoslavija odpovedala v korist STO-ja. Na slovenskem ozemlju ne živijo nikjer naseljeni Italijani. Tako je moral Slovenski na-

rod plačati s svojo zemljo, da je prišlo do mirovne pogodbe z Italijo. Pa to ni bilo prvič v zgodovini. Že med prvo svetovno vojno je angleška vlada obljubila Italiji tretino slovenskega ozemlja, če ta napove vojno svoji dotakratni zaveznici Avstro-Ogrski. To je bil takozvani Londonski pakt, ki ga predsednik Wilson ni nikoli hotel priznati, ker je nasprotoval določbam njegovih štirinajstih točk, ki so zagotavljale pravico do samoodločbe narodom Avstro-Ogrske, torej tudi Slovincem.

Upoštevatni pa moramo, da so zavezniki na mirovni konferenci po drugi svetovni vojni bolj upoštevali italijanske kot jugoslovanske zahteve, to pa zato, ker so se bali, da bi se železna zavesa preveč približala zapadu, če bi podprli jugoslovanske zahteve. Ker je bila Jugoslavija marca meseca 1948 še vedno Sovjetski satelit, zato so tudi obljubili v tripartitni izjavi vse STO Italiji, če zmagajo nekomunistične stranke, izjavile so takrat nekaj, kar danes obžalujejo, preklicati javno pa se boje, radi italijanskih groženj.

Prav je, da povemo, da je bil glas A. O. edini slovenski glas, ki je apeliral na mirovni konferenci v imenu Slovincem in tudi zagovarjal slovensko stališče do slovensko-italijanske meje. V svojem memorandumu je pravilno povdaril, da je možna pravilna in pravična rešitev tega spornega vprašanja samo tedaj, če se upošteva Slovence kot suveren narod. Samo takrat se lahko upošteva načelo paritete ki ne bo na škodo Slovincem, drugače pa vedno Slovenci plačujejo dolgove za druge, pa čeprav za svoje brate. Zato je A.O. predlagal, naj bi se vse slovensko ozemlje združilo oziroma proglasilo za svobodno ozemlje pod mednarodno zaščito.

Narod sredi Evrope

"Slovensko ljudstvo je samobiten narod z lastno preteklostjo, tradicijo, kulturo in zavestjo narodne skupnosti, katero biva na strnjemem ozemlju. Tak narod ima po zakonu naravnega razvoja pravico do tiste stopnje organiziranega življenja, ki se ji pravi vladati samemu sebi, je torej nosilec suverenosti.

Slovenski narod mora imeti lastno državo, da lahko neovirano krmari brod lastne usode. V davni zgovovini jo je imel, posledje ne več. V stoletjih nesvobode je pa vendar uspel v enem: da si je ohranil strnjeno narodno ozemlje in lasten jezik in ustvaril visoko kulturo. Žal da sporedno s tem ni šel tudi razvoj v političnem pogledu. Med tem, ko so drugi narodi doživljali tudi svojo politično samostojnost, je moral naš narod še skozi vse zamujene razvojne stopnje. Toda v svojem razvoju se ni ustavil. Ker je živ organizem, napreduje. Zato zahteva danes nekaj več, kakor je zahteval včeraj. To je naraven potek razvoja. Svojo lastno državo je slovenski narod vedno hotel in želel. Ako je ni mogel ostvariti, je treba iskati vzrokov drugod, ne pa v pomanjkanju narodnega hotenja.

In tako zahtevo ponavlja tudi danes: Lastno državo. Da bo na svoji zemlji svoj gospod, kakor so ali pa vsaj hočejo biti celo Senujci in Indonezijci, Sudanci in Korejci, Kenijci in južnoafriški zamorci. Tako stremljenje je strogo pogojeno po naravi sami. Zatorej je nujno tudi naše tovrstno stremljenje, tem bolj, ker imamo vse osnovne predpogoje zanj: lastno zemljo, dognan jezik, visoko splošno izobrazbo in lastno kulturo.

Lastna država je za vsak narod naraven cilj. Ni odločilne važnosti vprašanje, ali je cilj lahko ali težko uresničljiv. Poglavitno je, da si tak cilj narod postavi in da za njim stremi. Narod mora imeti vedno pred očmi visok cilj, v katerega ne upira le svojih oči, marveč usmerja vanj vstrajno vse svoje delo vzlic oviram, katere mu uresničenje ovirajo.

Narodna svoboda in lastna država sta tak cilj, prava luč, ki nikdar ne sme ugasniti. Program ne sme biti podvržen stalnemu menjavanju zaradi trenutnih razmer. Stvarnopolitični vidiki in temu odgovarjajoče taktiziranje so okolnosti, ki soodločajo v boju za uresničenje programa, ne smejo pa biti program sam. Kadar se hoče reševati vprašanje, kakšno pot naj ubere narod za dosego lastne države, takrat šele prihaja v poštev taktika in stvarnost. Toda načelna stran državnega programa mora ostati brezkompromisno nedotaknjena. Ne vem, če je kdo lepše podal to železno pravilo kot Hrvat dr. Krnjevič, ki je v angleškem Oxfordu nedavno povedal sledeče:

"Mali narodi ne morejo delati nesigurnih kalkulacij, ako se hočejo ohraniti, temveč se morajo držati le tistega, ker je pravično in moralno. Med načeli ni kompromisov. Tudi katoliška Cerkev ni nikoli delala kompromisov v načelih. Prav tako se na sili ne more zgraditi nič trajnega".

Svet nima navade razmetavati darov. Za pravico se je treba boriti. Toda najprvo je treba po njej krikniti. Zahtevati jo je treba, četudi bi bili zaenkrat ostali neuslišani. Predstaviti se je treba svetu kot samostojen narod, ne pa (Nadaljevanje na 2. str.)

Slovenski narod bi tako prvič v svoji zgodovini postal v celoti svobodni in združen, ter rešen komunistične diktature. Zavezniki pa se ne bi bali dodeliti Sloveniji tega, kar ji po pravici pripada, ker bi Slovenija spadala pod mednarodno zaščito in ne bi pripadala Sovjetskemu bloku. Žal je prišlo pod STO le majhen del slovenskega ozemlja in tako je mesto Trst z italijansko večino prevladalo deželo, kar ima danes za posledico, da so Slovenci zopet narodno zapostavljeni, nimajo besede pri upravi STO-ja, slovensko šolstvo vedno bolj pritiskajo Italijani ob tla, in mestna občina je začela prisilno odkupovati slovensko zemljo in naseljuje na njej italijanske begunce iz Istre. Po mirovni pogodbi, bi morali imeti Slovenci iste pravice kot Italijani, pa ni Zavezniška uprava storila ničesar, da bi preprečila le

enojezične napise, to je italijanske, ne samo to, da ni ničesar storila, še podpirala je italijansko zahtevo, da morajo biti vsi napisi v italijanskem jeziku, tudi tam, kjer žive Slovenci v večini kot na primer v nabrežinski občini.

Danes, ko niti Italija niti Jugoslavija nočeta priznati določb mirovne pogodbe z Italijo glede STO, ponovno povdarjamo, da je pravilna in pravična rešitev možna samo med Slovenci in Italijani. Le tako bo prišlo lahko do pravične rešitve vprašanja. Kajti Slovenski narod ima ravno tako pravico, da se ga upošteva kot individualno celoto kot vsak drugi narod. Gotovo pa ne vodi do trajnega miru, če velesile poravnajo, svoje račune med seboj z ozemlji malih narodov, in če pogodbe, ki jih podpišejo ne upoštevajo, kadar se jim zdi to ugodno.

B. Loger

Published Monthly by the "Slovenska Država" Publ. Co.
For the Editorial Board, Mirko Geratič, Editor
Subscription rates \$2.00 per year
Address: 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill., USA.
Telephone: FRontier 6-3032

Slovenska Država izhaja vsakega 20. v mesecu.
Naročnina letno: Za USA \$2.00, za Canado \$2.00, Argentino
20 pesov, Brazilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta, Avstrijo
30 Šil., Avstralijo 1 avstr. funt, Italija in Trst (F. T. T.) 600 Lir,
Francija 500 frc.

Upravna organizacija Slovenije

Lansko leto sprejeti zakoni so znatno spremenili upravno organizacijo Slovenije. Na zunaj najbolj vidna razlika je ta, da so prejšnje krajevne ljudske odbore, ki so bili bolj ali manj plod revolucije, nadomestile zopet občine kot najnižje edince 1143 krajevnih odborov se je skrčilo na 371 občin, število okrajev pa je padlo od 27 na 19. Ena občina pride sedaj povprečno na 3203 prebivalce, dočim je prišel en krajevni ljudski odbor na 1015 prebivalcev.

Slovenija je razdeljena na 19 okrajev: Celje okolica, Črnomelj, Gorica, Kočevje, Kranj, Krško, Ljubljana okolica, Ljutomer, Maribor okolica, Murska Sobota, Novo mesto, Postojna, Ptuj, Radovljica, Sežana, Slovenj Gradec, Šoštanj, Tolmin, Trbovlje. Iz okrajev so izvzeta samostojna mesta: Ljubljana, Maribor, Celje, ki so podrejena neposredno republikam.

Okraji so porazdeljeni na občine, navadne in mestne. Naziv mestne občine izvira iz zgodovine ali pa, ker je večji del prebivalstva nekmečkega značaja. Drugače pa v upravnem pogledu nimajo nikakih prednosti. Med 44 mestnimi občinami pa je 13 takih, ki uživajo po zakonu določene predprave in se imenujejo **mestne občine s posebnimi pravicami**: Bled, Idrija, Jesenice, Kamnik, Kranj, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Postojna, Ptuj, Škofja Loka, Trbovlje, Tržič. V nekaterih ozirih so podrejene neokraju, marveč neposredno republikam (finance, komunalna delavnost, stavbeništvo, obrt, gostinstvo, tujski in krajevni promet, stanovanjske zadeve in socialno skrbstvo).

V okviru samostojnih mest se morejo osnovati posebne občine z omejenim delokrogom. Dejansko obstajajo v Ljubljani (Polje, Šentvid) in Mariboru (Kamnica). V občinah, ki so zelo močne (nekateri štejejo čez 10.000 prebivalcev), morejo ustanoviti za pojedine vasi in naselja **vaški odbori**, ki omajajo omejen delokrog in de-

lujejo pod nadzorstvom občinskega odbora.

Občinski odbor (11 do 35 odbornikov) je voljen na tri leta in na prvi seji izbere predsednika ter namestnika. Predsednik občine je plačan. Občinski tajnik je plačan uradnik občine, mestne občine s posebnimi pravicami imajo še sodnike za prekrške.

Občinski odbor more ustanoviti komisije (stalne in začasne) ter svete. V začasne komisije ter svete morejo biti imenovani tudi neodborniki. Vsi so samo posvetovalni organi.

Delo občinskega ljudskega odbora nadzira okrajni ljudski odbor.

Po novem zakonu smejo organizirati navadne in mestne občine s posebnimi pravicami **občinske ljudske straže** za vzdrževanje reda in miru v občini ter za pomoč pri izvrševanju sklepov in odločbo občinskega odbora. Kjer ne bodo občine ustanovile občinske straže, bo skrbela za javni red in mir še naprej ljudska milica.

Ta upravna reorganizacija kaže vsekakor prizadevanje, da se časovne oblike revolucionarne dobe spremenijo v redno upravno organizacijo. Kljub temu, da predvidevajo voljene občinske odbore ter celo **odškodninsko odgovornost občin** za škodo, ki je nastala kakemu poedincu zaradi nepravilnega postopanja občinskih organov, pa preprečuje dejanska oblast komunistične stranke vsako sklepanje, da je ta reorganizacija napredek v duhu demokratizacije upravnega življenja v domovini. Če se bo izkazalo, da zmorejo povečane občine boljše opravljati svoje naloge, pa za dejansko demokratizacijo uprave ne bo treba velikih sprememb v zakonih, marveč bo zadostovalo, če bo koherentno odpravljena vsaka možnost, da bi komunistična stranka (ali pa tudi kaka nova politična klika) še nadalje sicer nekoliko prikrito, pa zato tembolj učinkovito obvladala dejanja in celo mišljenje državljanov ter občanov.

Celjan

Narod sredi Evrope

(Nadaljevanje s 1. str.)

koat privesek. Neutrudno se je treba boriti, vpregati vse sile, porabiti sleherno priliko, da se svet seznanji z našo problematiko. Neznanca v neznanu ne bo spremljal nihče. Malodušnost, še bolj pa beg pod tuje plašče iz golega občutka manjvrednosti, je škodljiv pojav. Trdim, da je ta napaka našega značaja, v največji meri umetno gojena po krivdi slovenskega izobraženstva, za katero se sicer ne da trditi, da ne bi poznalo pristnih narodnih utripov, se mu pa mora naprtiti v krivdo, v greh, da ga je bilo trnjevega pota in trp-

ljenja v odločilnih trenutkih borbe za narodov pohod v "obljubljeno deželo" strah in se je tedaj rajši zavijal v plašč opravičila: Saj smo prešibki, saj ne bomo uspeli. Ali hočete najmočnejšega dokaza za trditev, da narod kot tak nikoli ne obupa? Poglejmo samo na našo protikomunistično borbo. Ljudstvo samo, nenaročeno od zunaj ali od zgoraj, se je bilo pognalo v boj. Ker je pač verjelo v zmago pravice. Pa je zmagovalo in padalo, in nobena žrtev ga ni oplašila. Čeprav se je proti njemu vse zarotilo in so bili upi na zmago malenkostni, se nikoli ni uklo-

PISMO IZ CLEVELANDA

Vihar, ki ga je vzbudil J. B. Mathews z ugotovitvijo v reviji American Mercury, da je komunizem omrežil sedem tisoč ameriških protestantskih duhovnikov, je kaj zanimiv pojav. Ampak ves krik ne preprija nekaterih neprijetnih dejstev, n. pr. da je naša protestantska duhovščina po vsem videzu slabše poučena o komunističnih zvijačah in pasteh kakor ameriška katoliška duhovščina. Saj so še v spominu deputacije naših protestantskih pastorej, ki so po vojni obiskovale Titovino in pozneje zagotavljale ameriško javnost, da vlada v Jugoslaviji popolna verska svoboda. Morda so imeli prste vmes tudi pred sodki proti katolicizmu, ki med večino naših protestantov niso baš neznanstvi. Sodobni krščanski svet se očitno še ne zaveda dovolj jasno, da proti vsem vejam krščanstva z ugonobitvijo isti sovražnik — brezbožni materializem, pa naj bo v komunistični ali zgolj "napredni", "liberalni" halji; in da je krščanstvo skoro povsod na umiku. Pa naj bo že kakor koli, ameriški protestantski škofje in drugi veljaki bi storili bolje, da vzamejo v roke metlo in pometejo marksistične smeti iz svoje hiše, kakor da kričijo nad Mathewsom in senatorjem McCarthyjem!

Hrvat Bogdan Radica je Nemeis št. 1 Titovega režima v Ameriki. Odkar je po kratkem službovanju v Beogradu tik po vojni obrnil hrbet titokomunizmu ter se umaknil v Ameriko, neprestano razgalja in biča Titovo komunistično partijo in njeno strahovladu v ameriških listih in revijah. Med revijami, ki priobčajo njegova razkritja je tudi American Mercury, ki prinaša v avgustu številki njegov članek "God and Ceasar in Yugoslavia". Članek slika, kako je pregel Titov srbsko pravoslavno cerkev v boju proti katoliški cerkvi. Radica zasluži vso pohvalo za svoje delo za svobodo jugoslovanskih narodov.

V "naprednem taboru" nekaj govornikov o združitvi svojih listov (Prosvete, Enakopravnosti in Glasla naroda), ker uvidevajo, da njihov pašnik ne nudi več dovolj paše za vse. "I, zakaj pa ne," meni sosed Miha, ki ne more pozabiti, kako so naši sopotniški kapitani in kaplarji marširali za komunističnimi prapori in se še bahali s tem, dokler jim ni zadnja leta začelo postajati vroče spricho "lova na coprnce", kakor označajo vsako preiskovanje komunističnih zadev v Ameriki. "Saj so vsa povojna leta vsi njihovi listi podpirali isto linijo — komunistično — in pri Prosveti bodo bogatejši za enega komunističnega urednika. Gliha vkup štrih! E-

nilo. Zaenkrat se je umaknilo s bojišča poraženo, odložiti je moralo orožje, ali pa je — vprašam — odvrlo tudi svojo vero v končno zmago? Ne, že naša navzočnost v tujini izpričuje, da ne. Sicer ne bi bilo ovire, da ne bi priznali dovršenega dejstva — zmage zločina, in se brez pomislekov povrnili v domovino."

"Slovenska Pot" — Jože Kessler

nakopravnost bo pa prinesla Prosveti za doto svoje zarjavelo de- vištvo in pa s pajčevinami prepreženo skrinjo svojega davno bankrotiranega liberalizma."

Eden glavnih argumentov naših titovskih apologetov pri Prosveti, Enakopravnosti, Glasu naroda in pokojnem Proletarcu je bil, da je Tito "zednil jugoslovanske narode in enkrat za vselej odpravil narodnostno sovraštvo, ki jih je razdvajalo v stari Jugoslaviji." Seveda smo vedeli vsi, ki nismo imeli ploha pred očmi, da je bila to zgolj pobožna želja. Sovraštvo med Srbi in Hrvati ne le da ni mrtvo, marveč se še poglablja. Kakor odkriva tudi Bogdan Radica, dodaja Titov režim s svojim hujskanjem pravoslavcev proti katoličanom še dinamit, ki utegne nekega dne povzročiti novo strašno eksplozijo sovraštva. Medtem po našim "naprednim" urednikom in njihovim napol pismenim dopisnikom po naselbinah ostaja samo še en tehten vzrok za podpiranje Titovega komunizma: strupeno sovraštvo do vere, Boga in katoliške cerkve.

Društvo "Slovenski Dom v Mendosi

Gospod urednik!

Prav veseli smo, ko Vam lahko sporočimo, da smo se znašli tudi mendoški Slovenci. Ustanovili smo si poleg obstoječega društva "Društvo Slovencev", še enega pod imenom "Slovenski Dom". Poleg kulturnih, narodnih, verskih, socialnih ter družabnih namenov, je novo društvo neustrašljiv zagovornik in glasnik za Svobodno državo Slovenijo. In ravno postavka v našem programu — **država Slovenija**, je tista gonilna sila, ki je privedla rojake v društvo v številu, kar še si zdaleka nismo nadejali, in ki je znak, da je naša pot prava. Preko trideset jih je prišlo na občni zbor, za katerega nismo napravili prav nobene reklame, pač pa je napravil nasprotnik močno gonjo proti nam.

Nasprotniki našega društva in naše ideje — "Jugoslovenci," jim pravimo mi — so sprva, ko so čuli za naše namene, zagnali krik in vik. Takole so nam jo godli: "nikar zraven, ker zganjajo politiko, oblasti jih bodo polovile, zaprle in izgnani bodo; to so Stražarji, ljudje, ki se s komunisti vežejo; g. Dr. Kreku, ki tako dobro in pravilno za nas narod delajo, jim v hrbet skačejo; domov ne bodo mogli nikoli, itd., itd." Zvedeli smo celo, da je predstavnik J.R. Z. dobil nalogo, da mora prepričati nastanek novega društva za vsako ceno. Toda pripravljani odbor se ni dal preplašiti. Brez zadržke je povabil rojake na informativni sestanek, kjer smo razvili naš program in odločno zahtevali "Slovenecem samostojno Državo."

Resnične in težke so padale govornikove besede: . . . dovolj je hlapčeval naš rod, njegovo dose- danje življenje, je neprestana pot na Golgota, kamor so nas tisoč let pehali tuji . . . Kje je danes Benečija, Furlanija, Koroška; kje Zila, Drava, Mura, Raba, Soča in Aniza . . . kje so Ture? Strašne so krivice, ki jih je in jih še trpi

Pretekli mesec smo imeli v metropoli več obiskov, katerih pa naši lokalni reporterji menda niso opazili, ka-li. Tako sem srečal v zelo intelektualni družbi pri "Luju" Eršetu, ki je še vedno čil in poln humorja, dr. Cirila Žebota in urednika Slov. Države Mirka Geratiča. Nekaj dni pozneje pa se je oglasil pri nas misijonar Ferdinand Kolednik, ki pase božje ovčice tam doli v daljnem Ekvadorju. Mož je poln energije in si je poleg drugega lotil naloge, da doseže prevod Jurčičeve povesti "Jurij Kozjak, slovenski janičar" v vse kulturne jezike! Doslej je bilo objavljenih 12 prevodov, eden celo v kitajskem jeziku. Sam je prevedel povest v francoščino in angleščino. En izvod slednjega je dal tudi meni in mi kar ugaja, dasi se mu pozna hitrica in čeprav ne doseže Jurčičevih poznejših, zrelih del. Tudi založil je oba prevoda sam; in zdaj jih sam razpečava. Vmes pa se vrača k svojim ovčicam v Ekvador. Potuje z letalom. "Wotta man!" sem vzkliknil sam pri sebi, ko je odšel. "Takšen optimizem, takšna energija, takšna korajža! Mi pa cagujemo in stokamo, da je vse fuč, da smo pri koncu in da se ni več vredno ubijati!"

Ivan Jontez

naš hlapec Jernej. Zato mi stopamo na okope, v borbo za naš slovenski dom . . . Celjske zvezde, ugasle pred 500 leti v Beogradu, morajo zopet zagoreti v Trstu . . . na Rabi . . . na Turah, ker tako hoče naš narod . . . Tisti, ki jim je dražji svetosavski patronat, kot duh zindemburskih žrtev, kot posljednji korak mrtvih bataljonov, kopljete svojemu narodu grob. Spreglejte. Podajamo se v borbo edini, združeni in močni, da ne bomo izbrisani . . . Ideal vsakemu Slovincu je in mora biti — Država Slovenija, sicer pride čas, ko bo Arnavt pod Triglavom nekoč zaklical: "Danas slovenački Svaba i nikad više!"

Po teh besedah so "Jugoslovenci" obrnili jadra. Vsi vprek so začeli izjavljati: saj mi smo tudi za državo Slovenijo; nihče ni proti." Zgodilo se je, da je pristopil k nam mož iz nasprotnega tabora ter dejal: "Vi ste fantje, Vi ste Slovenci, jaz Vam dam svoj prav in sram me je, da sem prej tudi jaz tako slabo mislil o Vas, da ste izdajalci", toda takšen je bil ukaz? Zopet drugi je vzkliknil (staronaseljenec), če ste Vi za Slovensko državo in mi zatotovite, da bom uradno pošto dobil v našem jeziku, kajti sedaj dobivam pisma preko konzulata, ki jih ne razumem, se tudi jaz z vsem srcem z Vami.

Gospodje od N.O., vsi vemo, da vode sicer tečejo proti Beogradu, toda v Sloveniji bodo gonile le naše mline in samo za Slovence. Narod bo tako nekoč ukazal. Pridite tudi vi, prisluhnite utripu Slovenca in skupno bomo gradili močne jezove.

Gospod urednik! Prosim Vas, sprejmite naše pozdrave izpod Akonkague in pošljite jih njim pod Triglavom, v Benečijo, v Prekmurje, na Porabsko ter na Koroško, pošljite jih našim v kanadske mraze, v rudnike, v taborišča, v tovarne ter v avstralske stepe.

Mendoščan

TO IN ONO

Jugoslavija je bila zadnje mesec deležna mnogih obiskov raznih političnih osebnosti. Večina je podlegla vplivu dobro organiziranih vodstev, med njimi tudi Mrs. Roosevelt, A. Stevenson, itd. Tudi vodja britanske opozicije C. R. Attlee se je znebil nekaj poklonov o "splošnem ozračju svobode in dobrega tovarištva", vendar je pristavil, da mu ne ugaja sistem ene same stranke in da vsebujejo pravila strokovnih organizacij v Jugoslaviji točke, ki jim onemogočajo članstvo v mednarodni organizaciji svobodnih strokovnih organizacij. Da pa teror v Jugoslaviji ni popustil, dokazujejo poročila o ponovnih preganjanjih katoliških škofov (škof Mihael Pušić iz Hvara, škof Ciril Banić, upravnik šibeniške škofije).

Čistka v KP Jugoslavije. Politično manevriranje z Zapadom je zmedlo nekatere manjpravoverne komuniste v Jugoslaviji, da so začeli upati, da bodo mogli svobodneje izražati svoje bolj zapadnaško naziranje. Toda pred kratkim je sam maršal Tito izdal posebno pismo z namenom, da zopet obnovi edinstvo v komunističnem taboru samem. Vsem praznim utvaram raznih politikov na Zapadu v one povdarja to Titovo pismo, da se niso oddaljili od komunističnih ciljev ter da so komunistični pojmi svobode in demokracije povsem drugačni kot na Zapadu. Po celi državi so organizirali posebne tečaje, ki naj to enotnost prenesejo med vse članstvo komunistične stranke. Med stvarmi, ki komuniste razburjajo, spadajo n. pr. celo malenkosti kot zopetno uvajanje naslova gospod namesto tovariš, širjenje jazza, itd. Vsem, ki so podlegli "tujim, protisocialističnim vplivom", grozi izključenje iz komunistične lige, razen v kolikor bo šlo za nepočutne delavce, ki so se dali za vesti.

Kanadska provinca Quebec se

ponaša z največjim številom družin s številnimi otroci. Od 89.000 družin s sedmimi ali več otroci v Kanadi jih je 50.000 v Quebecu.

Prebivalci ZDA so potrošili v l. 1952 za televizijo \$2,234,000.000 in še dodatno 476,000.000 za popravila aparatov. Prvič se je primerilo, da so darovali več za cerkve ter dobrodelne namene kot za kino: Za cerkev in dobrodelne namene \$1,296,000.000, za kino \$1,134,000.000. Izdatki za lepotečenje pa so še preseglji izdatke za cerkve za \$50,000.000.

Nadžkof Feltin iz Parisa, predsednik Pax Christi, je na kongresu v Altenbergu, Nemčiji, izjavil: "Vjerujemo v bodočnji človeštva. Kristjani smo večji optimisti kot vsi ostali zaradi tega, ker priznavamo neizmernost zablod, ki jih je človek zmožen. Nismo utopisti, toda vemo, da je milost močnejša kot greh. Zgradba Pax Christi, ki jo nameravamo graditi, je za vse dežele, ne samo za Nemčijo in Francijo, ki žele biti poslej bratje za vedno. Ne gre samo za graditev kapele. Zgraditi hočemo simbolično katedralo, v kateri bo imel vsak narod svojo kapelo. Te kapele so rodne dežele, ki jih moramo ljubiti bolj kot vse druge". Sv. oče Pij XII. je naslovil kongres kot "očitno pričo želje katoličanov, da porušijo pregraje sovraštva, materializma in sebičnosti v mednarodnem življenju".

Pridigar 2. križarske vojske sv. Bernard je bil izbran za patrona Zedinjene Evrope.

Hranilnica in posojilnica Janeza E. Kreka je štela koncem julija 90 članov. Vloge so znašale \$8,614.17, posojila pa \$3,060. Odbor izdaja za člane razmnoževan Zadržni vestnik, v katerem objavlja za člane važna sporočila, pa tudi članke o zadržništvu. Zadržni vestnik bo objavil tudi celotni prevod v Ontariu veljavnih pravil za kreditne zveze.

Socializem - napredek?

Po naključju mi je prišla v roko revija iz domovine, kjer sem bral neslednjo misel: "Pri nas naletiš na ljudi, ki pravijo: 'Kar pustimo jih! Bolj ga bodo žgali, prej jih bo vzelo.' Jaz pa se pridružujem tistim, ki menijo: Socializem je napredek. Toda ker se je šele pravkar narodil, je poln otroških boleznih. Odkrivajmo jih in pomagajmo jih zdraviti".

Nimam namena razglabljeti, v koliko je na to misel pisca - filozofa vplivalo dejansko stanje v domovini. Vem, da se sklada z njegovo osebno potezo, odgovarjajočo svetopisemski misli, da Gospod tlečega stenja ne bo ugasnil in nalomljenega stebila ne zlomil. Spominjam se še, ko je pred leti nekdo napisal in objavil neko filozofsko delo, ki je bilo zelo šibko. Kot strokovnjak je delo ocenil. Sam mi je povedal, da bi ga lahko raztrgal do smešnosti, toda napisal je kritiko tako obzirno, da se mu je avtor osebno zahvalil, čeprav je bila v bistvu odklonilna.

Da pisca ne bi kdo po nepotrebem obsojal, bi povdaril, da je iz celotnega članka razvidno, da nima v mislih marksističnega socializma. V istem članku namreč

beremo: "Krščanstvo in socializem prešinja ista vroča ljubezen do sočloveka in muči enaka želja po čim večji pravičnosti! Krščanstvo in socializem sta bratski gibanji in največja naravna zavezništva." Isto izpričuje stavek: "Krščanstvo, ki ga je slab družbeni red hromil in kvaril, bo v socializmu šele prav zaživelo".

V kašnem smislu smemo torej govoriti o socializmu kot napredku?

Za naslednje misli nimam nikakega zagotovila, da se pisec omenjenega članka z njimi strinja ali da so avtentična razlaga njegove nakazane, a ne izpeljane besede. Želel pa bi pokazati, da morejo imeti tudi pravi smisel, čeprav zvene za nekatere bolj ali manj krivoversko (primerjaj pravdo za besedo "krščanski socializem" ter clen 128 Pijeve okroznice Quadragesimo anno).

Človeštvo zapadnoevropskega kulturnega kroga, ki so mu temelje polagali Grki, se na svoji poti skozi čas zaletava od skrajnosti individualizma do skrajnosti socializma. Krščanstvo je bilo v srednjem veku za neko dobo tako življensko močno, da je uresničilo osebnosti in družbe. Toda druž-

vena stavba se ni bila dograjena, ko se je začela kruniti duhovna podlaga z nastopom nominalizma. Zopet je človeštvo zajadralo v skrajnost individualizma. Duh časa je bil tako močan, da je vplival tudi na katoličane. Sam se spominjam, da sem večkrat slišal dokazovanja katoličanov, da so izven področja morale prestopki kot tihotapljenje blaga čez mejo, vožnja po železnici brez plačanja vozne itd. ker pomenijo oskodovalje države, ne pa določene osebe.

Če pojmuemo socializem kot kulturno usmejenost ali družbeno gibanje, ki hoče premagati enostranskost individualizma ter stvarnega prava s povdaranjem človekove družbe narave, medsebojne povezanosti ter navezanosti ljudi med sabo in pa z dajanjem prednosti osebnemu pravu pred stvarnim, potem ga moremo upravičeno imenovati napredek v primeru z individualizmom in kapitalizmom.

Tak socializem ni samo utopija, marveč ga danes resnično najdemo ne samo v anglosaksonskem svetu, kjer socialistične stranke niso niti načelno niti praktično materialistične, marveč tudi v zapadni Evropi, kjer se socializem odreka materializmu in priznava osebnost kot enako važen element v življenju kot družnost.

Prav s ponovnim priznanjem

duha ter osebnosti pa se tak socializem izmotava iz tega zaletavnja in ene skrajnosti v drugo in kaže v isto smer kot krščanski socialni nauk - v promaganju obeh skrajnosti individualizma ter kolektivističnega socializma z nečim tretjim - univerzalizem, personalistični socializem ali kakor že hočemo imenovati - kar hoče obdržati obe prvini, osebnost in družnost, ju ohraniti v njuni polnosti, pa vendar drugo na drugo naravnati ter prav s tem preprečiti, da bi so katera koli izmed njih postavila za absolutno ter se izmaličila. Seveda bo tudi v primeru, da se pristaši katoliškega socialnega nauka in pristaši tega novega socializma zedinimo pri skupnem delu za izboljšanje družbenega življenja v nakazani smeri, človeško življenje je vedno kazalo v času nekoliko nihanja sedaj v smeri povdarske osebnosti, sedaj v smeri povdarske družbe, toda to ne bodo več nepremostljiva našprotja, ki povzročajo družbene krize, marveč samo povdarki, ne več dialektika, marveč življenje oplajajoči dialog. Po mojem osebnem mnenju pa bomo morali duhovnem polju doživeti preje še nekaj podobnega kot je doživela fizika - dopolnitev makrofizike z mikrofiziko - tako na področju spoznavne teorije kot tudi na področju logike.

draž.

Propagandni odsek za slov. cerkev v Torontu

Po izrecni želji cerkvenega odbora za slovensko cerkev v Torontu in s privoljenjem župnika dr. Jakob Kolariča C.M. sem privzel nekaj župljanov slovenske župnije v pomoč, da bomo pomagali g. župniku in cerkvenemu odboru pri delu za gradnjo slovenske cerkve v Torontu.

Da smo ustanovili Propagandni odsek, so nas nagnili zlasti tile razlogi:

1. Radi bi katoliško slovensko javnost utrdili v prepričanju, da so narodne župnije za ohranitev vere in narodne zavesti pri slovenskih novonaseljencih v tujini potrebne.

2. Slovencev v Torontu je sedaj že toliko, da morejo vzdrževati lastne župnije z lastno cerkvijo. Dasi je večina Slovencev v Torontu šele nekaj let, se vendar samo Slovenci v Torontu zbrali doslej za slovensko cerkev že okrog \$30.000, ne vstevši stroškov, ki jih imaže že 5 let za vzdrževanje svojega dušnega pastirja.

Iz spoštovanja do tako požrtvovalnih Slovencev v Torontu se bo Propagandni odsek za slovenske cerkev trudil, da pridobi tudi med Slovenci izven Toronta, zlasti po ostalih delih Kanade in USA čim več dobrotnikov za slovensko cerkev v Torontu. Kajti moramo se zadolžiti za 750.000. Če bi vsi zavedni katoliški Slovenci v Kanadi in USA prispevali za cerkev le po \$1., bi nam dolga spleh ne bilo trebe narediti. Cerkev Brezjanske Marije Pomagaj v Torontu bi tako postala res vse slovenska last, pravo narodno svetišče, v katerem bo kraljevala Brezjanska Marija, Kraljica Slovencev.

3. Kot vsaka dobra stvar, ima tudi naše delo za zidanje prve slovenske cerkve v Kanadi nasprotnike. Nekateri delajo načrt-

no propagando proti slovenski cerkvi v Torontu. Mečejo med Slovence zdaj ta zdaj ona gesla, da bi Slovence razdvojili in jim vzeli dobre voljo do slovenske cerkve in župnije. Propagandni odsek bo take laži sproti razkrinkaval in osvetljeval Slovincem pravi, resenični položaj glede slovenske cerkve v Torontu.

To se torej razlogi, da se je ustanovil Propagandni odsek.

Zato bomo hvaležno sprejemali vsako dobrohotno kritiko, nasvete in predloge tako z ozirom na naši propagando za cerkev kakor tudi z ozirom na gradnjo cerkve same. Pismo in vsi prispevki naj se naslavljaajo na:

Propagandni odsek za slovensko cerkev (ali pa na kaplanovo ime) 210 W Čaul St. Toronto 2, B. Ont. Canada.

Rev. Janez Kopač CM.

Akcijo za novo slovensko cerkev Marije Pomagaj v Torontu prav toplo priporočamo našim čitateljem. Cerkev Marije Pomagaj - kanadske Brezje - bo v ponos vsem Slovincem. Zato z darovi pomagajte, da bo svetišče čimprej dograjeno!

BARAGOVA PRATIKA ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino.

Vsak je bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

STANE \$1.25

s poštnino,

kar je poslati v Money order, čeku ali gotovini na:

Baragova Pratika

6519 W.34th St., Berwyn, Ill.

P.S.:

Znamk, prosimo, ne pošiljate

RAZNO

Konvencija Macedonske politične organizacije. Macedonska politična organizacija za U.S.A. in Kanado je imela v času od 5. do 6. septembra t.l. v Detroitu, Mich., svojo letno Konvencijo. Kongres je potekel v znamenju odločne zahteve po svobodni macedonski državi. Slovenska Narodna Zveza v Chicagu je poslala vodstvu konvencije brzojavni pozdrav.

Iz ABN v Chicagu. V soboto 12. septembra so prišli v Chicagu zastopniki Ameriških prijateljev ABN iz New Yorka in sicer dr. Procyk in dr. Erenyi. Ob tej priliki je bil sestanek chicaških prijateljev ABN. Zvečer je priredila ukrajinska veja Ameriških prijateljev ABN družabni večer, na katerem so bili zastopani Slovenci, Hrvati, Madžari, Bolgari, Belorusi, Litvanci, Latvijci, Estonci in razni zastopniki ukrajinske veje ABN v Chicagu. Večer je bil prirejen v proslavo 10 letnice obstoja ABN - (Antibolshevik Bloc of Nations). Na večerji so poleg pozdravov ukrajinskih zastopnikov bili izrečeni tudi pozdravi zastopnikov raznih drugih narodnostih.

Punčko so "kupili" pri našem naročniku Mr. Frank in Frances Karner na 2107 S. Lombard Ave., Cicero, Ill. Očku in mamiči iskrene čestitke k prvorojenki. Naj mala raste in se razvija v srečo in zadovoljstvo roditeljev!

POZDRAV SLOVENSKEMU DRŽAVNEMU GIBANJU S KOROŠKE

Ugledna ameriška Slovenca John in Gizela Hozian, lastnika State Kinzie Grill v čikaskem spodnjem mestu, sta to poletje obiskala Slovenijo in predvsem kraje njunega rodnega Prekmurja. Rojaki so ju povsod izredno lepo sprejeli. Trpljenje ljudstva v Prekmurju, kakor v ostalih predelih Slovenije je nepopisno, toda narod klubuje komunistični diktaturi ter si ne da iztrgati iz src vere svojih očetov. Mrs. Gizela Hozian je bila pred svojim odhodom v Ameriko delavna v slovenski Orlovski organizaciji, zato so ji bivši člani in članice iz Prekmurja podarili krasen spominek na leta nepozabne orlovske mladosti.

Mr. in Mrs. Hozian sta se na povratku ustavila tudi v Celovcu ter med slovenskimi begunci po Koroškem. Slovenci na Koroškem, med njimi mnogi prekmurški begunci so jima naročili naj poneseta posebne pozdrave vodilnim osebnostim slovenskega državnega gibanja v Ameriki, predvsem listu Slovenska Država in predsedniku Akcijskega Odbora prof. Žeboču v Pittsburgu.

TRILETNICA SLOVENSKE RADIJSKE URE V CHICAGU

Slovenski radijski klub pripravlja veliko proslavo triletnice slovenskega radija s plesom v veliki dvorani Pilsen Park, na 26. cesti in Albany, ki se bo vršila v soboto dne 10. oktobra. Igral bo po vsej Ameriki poznani Slovenec, Frank Jankovič in njegov orkester. Slovenci od blizu in daleč vabljeni k udeležbi te velike manifestacije slovenstva v Chicagu.

Odmevi iz ljudstva

List mu je vedno bolj všeč. — Prilagam \$3.00 za "Slov. Državo". Lepo se Vam zahvalim, da ste mi poslali vse številke za nazaj. Vaš cenjeni list se mi vedno bolj dopade, saj zagovarja tista načela, ki so vsakemu zavednemu Slovencu tako pri srcu, pa obenem tako boleča. Bog daj, da postanemo Slovenci enakopraven narod z drugimi narodi! Bog živi! D. Pučko, Gilbert.

Ne more opisati, kako se mu dopade SD. Sporočam Vam, da sem imel pred kratkim priliko čitati Slov. Državo. Ne morem opisati, kako se mi je dopadla, tako je lepo in pravilno pisana. Prosim Vas g. urednik, sporočite mi, kako naj plačam SD. za Argentino, odnosno kdo je Vaš zastopnik tukaj. Prav lepo Vas pozdravljam — šinkovec Jože, Ciudad Evita, Argentina.

IZ UPRAVE LISTA:

Radi pomanjkanja prostora smo nekaj časa opustili objavljane prispevkov v Tiskovni sklad. Na željo nekaterih bomo od časa do časa zopet objavili prispevke:

Od 1. junija so darovali za Tisk. sklad: E.G., St. Louis, \$5, Mirko Krek, Chicago \$6, O. Tašner, Chicago \$6, Jože Jarc, Cleveland \$5, Jože Klobasa, Cleveland \$1, R. Kollander, Cleveland, \$1, Janez Novak, Cleveland \$1, Konrad Pecklar Cleveland \$1, Fr. Pirnat, Chile, \$1, L. Jelenc, Chicago \$5, Marica Šifrer, New York, \$3, Pučko Andrej, Gilbert \$1, Frank Kužnik, Windsor, Canada \$2. — Vsem iskreni Bog plačaj!

Važno! Prosim vse, ki so v zaostanku, da kmalu poravnajo naročnino! Priložili smo k tej številki opomine!

Titovi cilji

Torontski dnevnik "The Globe and Mail" je objavil 17. avgusta t. l. članek R. Lowenthala z naslovom: Diktatorjeva dilema. V njem poroča, da je pred kratkim neki inozemski časnikar vprašal na neki družabni prireditvi Tita, kaj še hoče doseči za časa svojega življenja. Tito je brez premisleka odgovoril, da hoče dograditi socializem v Jugoslaviji. Na nadaljne vprašanje, kaj s tem misli, je po krajšem premisleku odgovoril: "Hočem še zagotoviti, da bodo postali jugoslovanski narodi resnično en narod (podčutili mi, op. ur.) ter dočakati dan, da bo najrevnejši in najbolj zaostali med njimi dosegel tako visoki življenjski in kulturni standard kot ga uživajo Slovenci".

Čeprav je komunizem po uspeli revoluciji z ustanovitvijo nacionalnih držav na papirju priznal poedinim južnoslovanskim narodom obstoj in možnost lastnega razvoja, je bilo že takrat jasno, da je bilo to le taktično popuščanje, ker so bile zahteve po narodnih državah med narodi preveč žive in ni kazalo razburjati ljudi, dokler ni bila komunistična oblast dovolj utrjena. Komunistični centralizem ter odvisnost od Beograda pa sta bila itak dovolj zajamčena, ker je ostala stranka strogo centralistično organizirana. Sedaj je Tito jasno priznal, da je njegov cilj isti kot je bil Aleksandrov: uničiti poedine narodne individualnosti ter jih stopiti v edinstveni narod. Toda kakor se ta poizkus ni posrečil Aleksandru, tako se tudi ne bo Titu. Poskus bi morda uspel okoli 1. 1000 po Kr., toda ne več danes, ko se poedini narodi že kulturno dozoreli ter se samega sebe zavedli. Dodatno težavo predstavlja še dejstvo, da pripadajo južno slovanski narodi dvema kulturnima krogoma. Iz tako heterogenih elementov pa ni

mogoče sestaviti enotnega naroda. Tragično je le to, da spregledanje takih zgodovinskih napak danosti povzroča toliko nepotrebnega trpljenja, ko je že vnaprej jasno, da ne bo nikakega uspeha.

Chicago in okolica

"Spremite se, spremiti, četnici." je odmevalo precej pozno ponoči nekje v Chicagu. Niso bili Srbi, ampak Slovenci. Malo več narodne zavesti pa bi lahko že bilo!

Slovenska ženska zveza — Slovenian Women's Union je bilo do nedavnega napisano na glavnem uradu Slovenske ženske zveze v Chicagu, na Cermak Rd. Sedaj je napis samo v angleščini — Slovenian Women's Union . . .

Preselitev. V lastne prestore se preselili naši naročniki Mr. Joe in Gizela Očepek ter Frank in Josefina Podlogar! Mnogo sončnih ur v lastnem domu! Čestitamo k korajži!

V Kanado je odšla Miss Ivanka Brenčič. V Alberti jo čaka njen ženin. Mati in sestra sta ji priredili prisrčno odhodnico, katere se je udeležilo lepo število povabljenih. Mnogo sreče v n ovem kraju in v novem življenjskem položaju!

Oče p. Lenarda Bogolina umrl. V četrtek dne 3. septembra je odšel k Bogu po plačilu oče župnika s v e t o š t e f a n s k e f a r e, Anton Bogolin. Pokojnik je dosegel starost 80 let ter je bil pokopan 8. septembra. P. Lenardu in sorodnikom naše sožalje.

Stoletnica škofovskega posvečenja Friderika Barage. Sto let bo letos minilo, kar je bil posvečen v škofa apostol Indijancev, slov. rojak F. Baraga. V Lemon-tu so v nedeljo 6. septembra prav lepo proslavili ta jubilej. Slavnostno pridigo in sv. mašo je imel Msgr. Joseph Zryd, generalni vikar marquetske škofije. V slovensčinij e govoril p. Odilo.

Poroča. Poročila sta se dr. Peter Remec in Majda Vračko. Mnogo sreče!

Gomilarjeva trgovina

z mesom in živili

se toplo priporoča Slovencem v Chicagu.

Pri Gomilarju lahko dobite kranjske klobase, suhe šunke, prekajene svinjske želodce itd.

Obiščite Gomilarjevo trgovino!

1801 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

POŠLJITE BREZ SKRBI! MI PLAČAMO PREVOZ, CARINO IN POŠTNO TAKSO.

POZOR! Ko pošljate darove, sporočite svojcem, da ste Vi v naprej plačali prevoz in carino. Ako od Vaših zahtevate plačilo carine ali prevoza, naj zahtevajo potrdilo za plačilo. Mi jamčimo povračilo denarja, katerega Vaši plačajo na račun carine ali prevoza.

DVAKRAT DNEVNO pošiljamo po zračni pošti (Air Mail) Vaša naročila, v T R S T,

kjer je naše veliko skladišče prvovrstnega, svežega AMERIŠKEGA in KANADSKEGA blaga.

Pošiljajte darove Vašim dragim v domovini preko naše NAJVEČE in NAJSIGURNEJŠE AGENCIJE. Pri nas dobite NAJNIZE CENE in NAJBOLJŠE BLAGO.

- Paketi se izročajo prejemnikom v Stari Domovini v teku 15 do 30 DNI.
- Jamčimo vsako pošiljko za delno ali celotno izgubo!

Najfin. bela kanadska '000' moka | **Fina koruzna moka**
100 lbs. do zadnje postaje .. \$11.45 | **100 lbs. do zadnje postaje .. \$11.45**

Dodajte za vsako vrečo moke poštno takso 200 Din. ali 67 centov.

50 lbs. najfinejše BELE MOKE.....\$6.75 | 50 lbs. KORUZNE MOKE\$6.50

PROSIMO, UPOŠTEVAJTE! Pri vseh paketih je vračunan in plačan prevoz, carina in poštna taksa!

Paket števil 1.....\$33.75

20 lbs. Riža — Rice
 20 lbs. Sladkorja — Sugar
 10 lbs. Masti — Lard
 6 lbs. Kave — Coffee
 15 lbs. Spagetov - Spaghetti
 10 lbs. mila (Laundry)
 10 lbs. fižola — Beans
 10 lbs. bele moke — Flour

Paket števil 17..\$10.50

10 lbs. Sladkorja—Sugar
 10 lbs. Riža — Rice
 10 lbs.Špageta
 10 lbs. Bele moke—Flour

Paket števil 3.....\$32.15

30 lbs. Riža — Rice
 20 lbs. Sladkorja — Sugar
 6 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Masti — Lard
 10 lbs. bele moke — Flour
 10 lbs. Ječmena — Barley
 5 lbs. mila — Laundry

Paket števil 4.....\$15.95

10 lbs. Masti — Lard
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 5 lbs. Spageti - Spaghetti
 5 lbs. Kave — Coffee
 5 lbs. Ječmena — Barley
 5 lbs. Mila (Laundry)

Paket števil 5.....\$21.75

5 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 5 lbs. Spagetov - Spaghetti
 5 lbs. Riža — Rice
 10 lbs. Masti — Lard
 10 lbs. Mila (Laundry)
 10 lbs. bele moke — Flour

Odpremljamo vsakovrstne pakete po naročilu. Odpremljamo Vaše lastne pakete. Pišite!

Paket števil 6.....\$14.75

10 lbs. Riža — Rice
 6 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 10 lbs. Spagetov - Spaghetti

Paket števil 7.....\$27.75

20 lbs. Riža — Rice
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 6 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Spagetov - Spaghetti
 5 lbs. Masti — Lard
 5 lbs. Griza — Farina
 5 lbs. Ječmena — Barley
 1 lb. Cokolade - Chocolate
 2 lbs. Cocoa
 ¼ lb. Popra
 ½ lb. Čaja — Tea

Paket števil 22..\$16.90

25 lbs. bele moke — Flour
 10 lbs. Sladkorja — Sugar
 6 lbs. Kave — Coffee
 10 lbs. Riža — Rice

Paket števil 9.....\$9.25

2 lbs. Kave — Coffee
 2 lbs. Sladkorja — Sugar
 2 lbs. Riža — Rice
 1 lb. Olja — Oil
 2 lbs. Griza — Farina
 400 gr. Marmelade

Paket števil 11..\$12.25

5 lbs. Kave — Coffee
 5 lbs. Masti — Lard
 5 lbs. Sladkorja — Sugar
 5 lbs. Ječmena — Barley
 5 lbs. Griza — Farina

Paket števil 24..\$14.00

25 lbs. Sladkorja — Sugar
 25 lbs. bele moke — Flour
 10 lbs. Riža — Rice

Naši "SPECIALNI" Paketi

V močnih dvojnih vrečah ali lesenih zabojih. Najboljše pakovanje. Cene vračunane do zadnje postaje prejemnika.

20 lbs. Riže — Rice\$ 8.35
 20 lbs. Graha — Beans..\$ 6.25
 40 lbs. Graha — Beans..\$12.95
 100 lbs. Graha — Beans..\$24.95
 20 lbs. Spagetov\$ 6.95
 40 lbs. Spagetov\$13.50
 100 lbs. Spagetov\$24.95
 20 lbs. Sladkorja - Sugar \$ 6.25
 50 lbs. Sladkorja - Sugar \$14.25
 100 lbs. Sladkorja - Sugar \$22.70
 25 lbs. Grisa - Farina.....\$ 7.75
 37 lbs. svinj. masti-Lard \$12.50
 25 lbs. Ječmena - Barley \$ 7.50
 10 lbs. Bakalara —
 Stock Fish\$ 7.40
 25 lbs. Leče — Lentil\$ 8.45
 10 lbs. mila za pranje
 (Laundry Soap)\$ 5.40
 6 lbs Kave (Santos)\$ 6.70
 Olje olivno, 5 litrov\$ 9.75
 Meso v konzervi, 5 lbs.....\$ 4.45
 Šunke v kantah, 11 lbs.....\$16.25
 Mleko v prahu, 10 lbs.\$10.25
 Kokošja juha — Lipton,
 24 pkg.\$ 5.75
 Salama "Gavrilovič", lb.....\$ 1.50
 Slanina, sušena panceta lb. \$1.00
 Cikorija (Frank), 5 lbs.....\$ 4.50
 Čokolada, 4 lbs.\$ 5.25
 Cocoa, 4 lbs.\$ 5.00
 Tomato Paste, 10 lbs.\$ 6.50

ZDRAVILA pošiljamo po zračni pošti "Air Mail". Jamčimo dostavo v 8 dneh.

STREPTOMYCIN: P.A.S.: 500 tablet.. \$ 8.95 RIMIFON :
 65 centa gram 1000 tablet.. \$1700 200 tablet\$ 6.45
 Penicillin: v olju (in Oil) 3 milijone units\$4.75 RUTIN: 500 tablet..\$5 00 500 tablet\$12.95

Vaša pisma, čeke ali Money Order pošljite z zaupanjem na
USA Express Co.
 (Trade Mark)

720 TENTH AVE. (Between 49th & 50th St.) NEW YORK 19, N. Y., USA.

Telefon: PLaza 7-6459

Naslov naše podružnice: USA EXPRESS CO.

5501 Blvd. East, West New York, New Jersey